

בס"ד. שי"פ ראה, מבה"ח אלול, ה'תשי"ב

(הנחה בלתי מוגה)

אני לודי ודדי לי הרועה בשושנים, ידדע דאני לודי ודדי לי ר"ת אלול, וסופי תבות ד' יוד"ץ, כנגד מ' יום שמר"ח אלול עד יום הכיפורים, שביחכ"פ הוא גמר הסליחה ומחילה וכפרה שע"י עבודת התשובה וחדוש אלול, ונמצא דהן הר"ת והן הס"ת דאני לודי ודדי לי רומים על חודש אלול, והנה, כללות העבודה וחדוש אלול, שהיא עבודת התשובה, היא בדרך העלאה מלמטה למעלה, שזהו אומרו אני לודי (תחילה ואח"כ) ודדי לי. דהנה, לעיל מיני כתיב' דודי לי (ואח"כ) ואני לו, שזהו מלמעלה למטה, שע"י אתערותא דלעילא באה אתערותא דלתתא, אבל בענין עבודת חודש אלול, נאמר, אני לודי ודדי לי, שזהו מלמטה למעלה, שע"י אתערותא דלתתא, נמשכת אתערותא דלעילא. ומסיים בכתוב, הרועה בשושנים, והפירוש הפשוט הוא, שבוה מתאר בחי' דודי לי, שהוא הרועה בשושנים, וצריך להבין מהי ההוספה הדרושה בשושנים על כ', הענינים דאני לודי ודדי לי. ועוד צריך להבין, דהנה, פירוש הרועה בשושנים, הוא, שיש נתינת כח מלמעלה על ענין העבודה, ו**זכשם** שהרועה בשושנים כפשוטו, היינו, שרועה את צאנו במרעה טוב, כך גם ענינו ברוחניות, הוא, הנתינת כח על ענין העבודה. וצריך להבין, דכיון דקאי בענין עבודת התשובה וחדוש אלול שהיא מלמטה למעלה, דעבודת התשובה בכלל, וחדוש אלול כפרט, היא מלמטה למעלה, שזהו משיג אני לודי ודדי לי, א"כ מהו ענין הרועה בשושנים, שהו"ע הנתינת כח מלמעלה, שמהו משמע, שכדי שהיה העבודה מלמטה למעלה הנה על זה גופא צ"ל נתינת כח מלמעלה.

- (1) שה"ש ר. ג.
- (2) פרי עץ חיים שער ר"ה פ"א. שער י"ז. שו"י.
- (3) טה"פ ט"ז. ר"ה ט"ז (קטן, א.). כ"ו.
- (4) ד"ה אני לודי (הא) בלקי"ת פרושנו.
- (5) שה"ש ב. טז.
- (6) טה"פ ט"ז. ע"ז. יראה לפר"ש חכ"ט ע' 163. ולש"ן.
- (7) ראה ד"ה אני לודי (הב) בלקי"ת פרושנו (ראה) לג, טע"ז ואילן.

ש"פ ראה, מבה"ח אלול, ה'תשי"ב

אך הענין הוא, דהנה, בענין הרועה בשושנים יש ב' פירושים, פירוש הא', כדאיחא בזוה"ר, מה שושנה אית בה תליטר עלין, און כוסת ישראל אית בה תליטר מכלין דרזמי, דסחרין לה מכל סטרה, והיינו שהרועה בשושנים, הו"ע י"ג מדות הרחמים, ופ"י הב', כמארז"ל¹⁰ ששושנים היינו ששונים בתורה, ועפ"י י"ג העלים הם י"ג מדות שהתורה נדרשת בהם, ומהו אני לודי ודדי לי הרועה בשושנים, שע"י המרעה בשושנים, הו"ע הנתינת כח מלמעלה בב' הענינים דתורה (י"ג מדות שהתורה נדרשת בהם) ותפלה (י"ג מדות הרחמים), שע"י נעשית העבודה דאני לודי ודדי לי.

ב) וביארר הענין, דהנה, ב' הענינים דתורה ותפלה, הם ב' דרכי

למעלה. נתינת ענין התורה הוא, מלמעלה למטה, שזהו כללות הענין דמתן תורה, שבני קיבלו את התורה, ע"י שהקב"ה נתנה להם באופן של מתנה, שלא מצד עבודת הנבואים, שהרי בדיחם במצרים היו ישראל משוקעים במ"ט שער' טומאה¹¹, ואן שבצאתם מצרים היתה אצלם העבודה דכי ברח העם, והיינו, שמבלי הבט על מצדדים ומצבם שזרע הי' בתקפו כו', הנה מבלי להכנס בשקו"ט עם הסט"א כלל, ברוזו ממצרים כו', ואח"כ היו נ"א ימים עד מתן תורה¹², שבימים אלה היתה אצלם העבודה דספירת העומר, כדאיחא ברו"ץ¹³ בשם מדרש אגדה שהיו מניין כל אחד ואחד לעצמו כו' (אימתי יהי כבר מ"ח), מ"ח הי' הענין דמ"ח באופן של מתנה דוקא, והיינו, לפי שהגילוי דמ"ח הי' שלא לפי ערך עבודתם כלל, וצ"ל שהיתה העבודה דברייתא ממצרים והעבודה דספירת העומר, מ"ח, אי אפשר שע"י עבודה זו יגיעו במשך נ"א ימים בלבד מהשיקוע במ"ט שער' טומאה אל הגילוי דמ"ח, שהו"ע יורד הו"י על הר סיני והאמירה דאנכי הו"י אלקיך¹⁴, שגילוי זה הוא בדרך מתנה

- (8) ראה לקי"ת שם לג, ואילן. ר"ה אני לודי תרצ"ג (נדפס בקונטרס ח"י אלול שנה זו (תשי"ב) - טה"פ קונטרס ח"י ע' קא.
- (9) בלקי"ת בטה"פ.
- (10) חז"ב ב. ב. עור, א. וראה שבת ל. ב.
- (11) בהבא לקמן - ראה ד"ה אני לודי ודדי (המשך הענין ח"א ע' תרי"ח ואילן).
- (12) ראה גם ד"ה תה"ל דשי"פ ראה חשתי (טה"פ).
- (13) שם ע' תרנ"ב.
- (14) בשלח י. ה. וראה בארכה תנ"א פל"א (מ, ב).
- (15) ראה שיע' אד"ו או"י טע"ז ט"א.
- (16) טוף ממ' פסחים.
- (17) יהודי ט, ב.
- (18) שם ב. ב. ואחזקו ה. ג.

10

11

12
13
14

15

התחונות שבתפלה ה"ז נקרא בשם ביטול במציאות, אבל כאמת הרי זה ביטול היש בלבד, דכיון שזוהי עבודה שמלמטה למעלה, לכן אין זה בכח" ביטול עצמי.

ג) **והנה**, כיון שענין התפלה הוא מלמטה למעלה, לכן גם הסדר תפלה הוא באופן של עלי' מלמטה למעלה.²⁹ דהנה התפלה

היא בחי' סולם מוצב ארבע נראשו מגיע השמימה,³⁰ שמחזיל במדרגות תחונות ומגיע במדרגות עליונות. ודחתות התפלה היא, והודו להו"י קראו בשמו כ"י, שהיא הודאה כללית בלבד. ויש הודאה כללית יותר, שהיא ההודאה המודה אני שמיד כשניעור משנתו אומר מודה אני כ"י רבה אמונתו.³¹ והיינו, דאף שלא נטל ידיו, ויש עדיין שירי הטומאה על ראשי אצבעותיו, מ"מ, מצד נשמתו שהיא חלק אלקה ממעל.³² וכאשר אתה תופס במקצת מן העצם אתה תופס בכליו, **תנן** מצד זה, ה"ה אומר מודה אני לפניך, שהיא הודאה כללית בלבד, שאינה שייכת לפנימיות כלל. ואף שיש מעלה יחידה בהודאה זו, שענין ההודאה והביטול הוא,

בצמצם הנפש, דכיון שאינו שייך עדיין להשגה והתחלקות דכחות פנימים, להיותו עדיין לפני ברכות השחר, ששם היא התחלקות הכחות, הנותן לשכוי בינה, פוקח עורים וכו', ואילו באמירת מודה אני אינו שייך עדיין להתחלקות הכחות פנימים, לכן ההודאה מקיפה אותו מראשו ועד רגלו בשוה, משום שהביטול הוא מצמצם הנפש.³³ ועוד זאת, שהביטול דמודה אני מגיע למעלה בצמצומו יח, שזוהו אומרו לפניך, והיינו, שאין כאן הזכרת שם, ולכן מותר לומר מודה אני לפני נטי", לפי שאין בה הזכרת שמותי,³⁴ אלא לפניך, מלשון פנימיות, והו"ע פנימיות א"ס, דלא אתרמיז בשם אות וקוץ כלל.³⁵ הנה למרות גודל העילוי שבהודאה דמודה אני, הרי בנוגע לענין הגילויים, ה"ז הודאה כללית בלבד, שאינה שייכת אל הפנימיות, ואינה אלא הכנה קדומה לתפלה בלבד. אך לאחור נטי" וברכות

29 ראה גם תורת חיים וואר ער, א (33) המשך הער"ב שם ע' תריס. כתר שם ואילן.
30 יוצא כתי, י"ב. זודר ח"א רטו, ב' ח"ג רש"י.
31 שו, ב' תקי"ז תמ"ח (פג, א). רואה לקי"ת
כשלח, ב' ב' ואילן. סה"מ תרנ"ה ע' רובב החסימות ס"ט ואילן.
אילן. תשי"ב ע' 80 ואילן.
32 ראה שר"ע אוד"ק או"ח מהדו"ק ס"א שם.
33 ס"ח מהד"ת ס"א ס"ט. סידור אוד"ק לפני (ואזה) לא, ד' וראה זח"ע רנ"ג, ב' פרשתנו מודה אני.
34 תניא רפ"ב.

מלמעלה, ולא מצד עבודתם. וכיון שענין התורה הוא בדרך מלמעלה למטה, והיינו שהגילוי דתורה הוא מצד למעלה, ואילו המטה אינו תופס מקום כלל, לכן גם כאשר התורה נסעה וירדה כמה מדרגות עד שנתלכשה בענינים גשמיים¹⁹ ובטענות של שק"ך,²⁰ הנה בכל המדרגות שנתלכשה בהם התורה, גם במדרגות היותר נמוכות, פועלת בהם התורה שנתורה נלכשה בענינים תחוננים ביותר, מ"מ, להיותה בכח" גילוי מלמעלה, באופן שהמטה אינו תופס מקום כלל, הנה בכל מדרגה שנתלכשה בה, ה"ה פועלת ביטול עצמי. וכמו המן, שלהיותו לחם מן השמים,²¹ הנה גם כמו שירד למטה ונעשה מאכל גשמי, עד שהפך להיות דם וכשור כבשרו של האדם האוכלו, מ"מ לא היתה בו פסולת,²² שנשאר במהותו שהוא לחם מן השמים. וכן גם בתורה, שלהיותה בכח" גילוי מלמעלה, לחם מן השמים, לכן גם בירידתה למטה, ובהתבלשותה בדברים גשמיים, ובטענות של שק"ך, הרי היא בכח" ביטול עצמי.

אמנם התפלה היא עבודה מלמטה למעלה, והיינו שהיא עבודה (זיכור) הנבראים לפי ערכם, ולכן, הנה גם במדרגה הכי נעלית

שבתפלה, ה"ה בכח" ביטול היש בלבד, ואינה בכח" ביטול עצמי. דהנה, תפלה נקראת בשם עבודה, כמ"ש²³ ועבדתם את הו"י אלקיכם, וקאי על תפלה,²⁴ כמ"ש²⁵ ולעבדו ככל לבבכם, ואוד"ל²⁶ אינו היא עבודה שכלב זו תפלה. והרי עבודה הוא מלשון עורות עבודים²⁷, וכשם שבעורות עבודים, לוקחים עור גס ביותר, ומעבדים אותו כ"כ עד שפעשה ראוי להיות לבוש כו', כן הוא גם בעבודת התפלה, שהיא פועלת זיכור בהנבוא, ולכן **תנן** גם במדרגה היותר נעלית שבתפלה, הנה האדם הוא בכח" ביטול היש בלבד, דכיון שהתפלה היא עבודה שמלמטה למעלה, שיש בזה האדם העובד והעורות הצריכים עיבוד, שענינם אחד, הנה גם הביטול שע"י עבודה זו, הוא בכח" ביטול היש בלבד, יש מי שבטל, ואינו בכח" ביטול במציאות שהוא ביטול עצמי. והיינו, שגם המדרגה היותר נעלית שבתפלה שהיא בכח" ביטול במציאות²⁸, הנה רק לגבי המדרגות

19 ראה תניא פי"ד (ח, ב).
20 ראה תניא פי"ה (ט, ו) ריש ע"ב.
קונטרס עץ החיים פי"א (ע' 38) סה"מ
תוצ"ב ע' קמח. תשי"ד ע' 108.
21 בשלח טו, ד'.
22 יומא ע"ה, ב' וראה תר"א פט, א. ועוד.
23 משפטים כג, כה.
24 ראה רמב"ם ריש הל' תפלה.
25 עקב י"א, י'.
26 תענית ב, א. רמב"ם שם.
27 תר"א משפטים ע', א.
28 שם ירו"ד מה, ג' ובכ"מ.

החוחים והקוצים דנה"ב המונעים התגלות הכחות דנה"א, בכשם שבכרם כפשוטו יש קוצים שיונקים את לחלוחית הארמה, ולמונעים צמיחת האילנות, כך גם בכנסי"י שהם כרמו של הקבי"ה אפשו שיהיו קוצים כו', והם הדיבריים אשר לא לה' המה, כמו ליצנות ודב"ט, שאינם דבר תאוה כמו תאוות גופניות, ולכאורה אין בהם ממש, ולכן העולם חושבים שאין בהם מגיעה כו' לו ה"א, ודשלמא דבר תאוות שמוסרן חיות בנה"ב, הרי עי"ז נעשה העלם והסתף על נה"א, אבל כשמדבר דב"ט וליצנות שאינם דבר תאוה, אין זה מוסרן חיות בנה"ב, ולכאורה אין זה מגיעה לנה"א. אבל באמת, הנה גם ליצנות דב"ט הם קוצים המונעים ומעכבים את הנה"ב, שלא ירגיש וגם לא יבין ענין אלקי, ועוד זאת, שגם נה"א נאחזת ומסתבכת בהם, ולא תוכל לעלות בהעליות שהיתה עולה אילולי הקוצים כו', ונוסף על העוננים שבדיבור, יש גם ענינים שבמחשבה, כמו הירודות עבירה שקשים מעבירה⁴⁵, וכמו"כ החושים דרא"י ושמיעה, שנקראים סרטורי עבירה⁴⁶, דאף שאי"ז עבירה, אלא הירודות עבירה או סרטורי דעבירה בלבד, הו"ם בלי תאוה כו', מ"מ ה"ה קוצים המונעים עליית הנה"א. וזהו ענין פסוד"ז, להכרית את הקוצים, והי"ע תקיפה מבחזן, שנועשית ע"י התפעלות נפשו באלקות.

11 ולאחר העבודה דפסוד"ז באופן של התפעלות ללא השגה, באה העבודה דברכות ק"ש שיש בה ענין התשנה, וכן אופנים.

אופן א' הוא, כמו השגת השופים שמשגיגים את מקורם, ועי"ז משגיגים שיש מדרגה שהיא למעלה ממקורם, וכמ"ש שרפים עומדים ממעל לו⁴⁸, ממעל לשם אד', משום שע"י ההשגה במקורם שהוא שם אד', באים לידי השגה שיש בחי' שלמעלה מזה, ועד שנשרפים מחמת השגתם⁴⁹. ועד"ז הוא בעבודת האדם, שכאשר משיג איוו השגה, הנה עי"ז משיג וש"ש מדרגה שלמעלה מזה, ואפשר שהיא למעלה מהשגה לגמרי, ואופן ב' הוא, כמו עבודת האופנים⁴⁸, שאינם משיגים מהות מקורם, אלא יודעים ומשיגים שיש דב' שהוא מופלא, אבל אין להם שום השגה בוה, ולכן אומרים כרוך כבוד הרי ממקומם⁵⁰, דכיון שאינם יודעים ומשיגים הדבר

(44) ראה יק"ו פל"ב, א.
 (45) יומא כט, א.
 (46) ראה ירושלמי ברכות פ"א ה"ה.
 (47) ישע"י פ"ב, ו. רעות.
 (48) ישע"י ג' יב.

השחר, שאו ישנם כבר הכחות פנימיים, אני מתחיל סדר העבודה ותפלה, באופן דסולם מוצב ארצה, וראשו מגיע השמימה. התחלת התפלה היא, הודו להוי' קראו בשמו, דאף שאינו שייך להשגה עדיין, מ"מ, כיון שיש אצלו כבר התחלקות הכחות דברכת השחר, הנותן לשכוי בינה ופוקח עוריים כו', לכן יודע לחלק בין הודו להוי' וקראו בשמו, שההודאה היא להוי' והקריאה היא בשמו, והיינו, שבשם הוי' שייך בחי' הודאה בלבד, ובשמו שהוא האוה, ישנו ענין הקריאה והמשכה למטה. אבל אעפ"כ התחלת התפלה היא בבחי' הודאה כוללת בלבד.

12 ולאחר ההודאה הכללית, באים פסוקי דזמרה שענינם הוא סיפור שבחו של מקום⁵¹, דאף שאין בזה ענין של השגה, ה"ה

בנתפעלות מסיפור שבחו של מקום, בנהג, כאמירת הודו להוי', לא זו בלבד שאין בזה השגה, אלא עוד זאת, שאין בזה אפילו התפעלות, אלא רק בחי' הודאה בלבד, אבל בפסוד"ז ישנו ענין הונופעלות מסיפור שבחו של מקום. והיינו דאן אמת שאינו משיג את הענין, שהרי הסיפור דפסוד"ז הוא בענין גדולתו ית' בהתהוות יש מאין, ואופן התהוות יש מאין אינו מושג בנבראים, והיינו לפי שהשגה היא בבחי' פנימיות ונכמברא⁵². בענין יודע טוב ורע⁵³, שהידיעה שלמעלה היא בבחי' מקיף, אבל הידיעה שבנבראים היא ידיעה פנימית, וסוף סוף, ה"ה פועל פועלות, נאילו היו הנבראים משיגים ענין התהוות יש מאין, הנה ס"ט, היתה השגה זו חודרת בהם (עס ויאלט זיי דורכגענומען), והיי מתבטלים ממציאותם, ועי"ד מ"ש בתניא⁵⁴ שאילו ניתנה רשותו לעין לראות את האין האלקי, היו הנבראים מתבטלים ממציאותם, ולכן אינם משיגים את הענין דהתהוות יש מאין, אבל מ"מ, סיפור שבחו של מקום בענין התהוות יש מאין, פועל באדם רגש של התפעלות. והיו ענין פסוקי דזמרה, מלשון שירה זמרה, שמורה על ענין ההתפעלות. ועוד זאת, שע"י פסוד"ז נעשה בנפש תקנה מבחזן, והיינו, שאין זה חקיקה מבפנים, משום שאין בזה השגה, אבל מ"מ, מצד ההתפעלות נעשה אצלו חקיקה מבחזן, וזהו גם מה שפסוקי דזמרה, הוא מלשון⁵⁵ לזמר ערצים⁵⁶, היינו להכרית את

(37) ראה ברכות לב, א. ע"ז ו, טע"ב.
 (38) ראה תנ"א בראשית ה', ג. תנ"ח שם ועוד.
 (39) בראשית ג' ה'.
 (40) שער היחוד הראמנה רפ"א.
 (41) לקי"ת ברוקיותו מז, ד. וראה שערי ד. ובכ"מ.
 חשונה לאדמ"ר האמצעי היא כה, ד ואילן.
 (42) ע"פ ישע"י כה, א. וראה חז"ג רפ"ו, א.
 (43) ראה לקי"ת בחוקיותו שם. נאכים נא.
 (44) ראה ברכות לב, א. ע"ז ו, טע"ב.
 (45) יומא כט, א.
 (46) ראה ירושלמי ברכות פ"א ה"ה.
 (47) ישע"י פ"ב, ו. רעות.
 (48) ישע"י ג' יב.

א"ח.
 ע"כ
 ע"כ

חִיבוֹר הַנִּשְׁמָה וְהַגּוֹף, וְהֵינּוּ שְׂכַל אֶחָד מֵהֶם יְהִי הַיֶּפֶךְ טַבְעוֹ, שֶׁהַנִּשְׁמָה שְׂהִיא כְּטַבְעַ הָעֵלִי, יְהִי כִּי עֵינֵי הַיְרִידָה וְהַמִּשְׁכָּה, וְהַגּוֹף שֶׁהוּא כְּטַבְעַ הַיְרִידָה, יְהִי בּוֹ עֵינֵי דַעַלִי, וְלִכְּנָן נִיתְּנוּ בִּי דַרְכֵי עֲבוּדָה, מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה וְהַגּוֹף מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, שֶׁהֵם תְּפִלָּה וְתוֹרָה, בְּכַדִּי לְפַעוּל בְּנִשְׁמָה וּבְגוֹף הַיֶּפֶךְ טַבְעוֹ, וְהֵנָּה, כִּיִּן שְׂתוֹרָה וְתַפְלָה הֵם כְּמוֹ נִשְׁמָה וְגוֹף, הָרִי כֶּשֶׁם צַרִּירִים לְהִיֹּת בִּי הַעֲנִינִים דְּתוֹרָה וְתַפְלָה וְדוּקָא, וְאִין אִי מַהֵם יִכּוֹל לְמַלֵּא מְקוֹמוֹ שֶׁל חֲבִירוֹ, וְכַמְאֹר רִזְ"ל⁶¹ שְׂמֻנְחִים חִי עוֹלָם וְעוֹסְקִים בְּחַיֵּי שְׁעוֹ, וְכַפִּי שְׂמֻצִינִי⁶² שֶׁאֵבָא בְּנִימִין הִי מִתְּפַלֵּל שְׂתוֹדָא תְּפִלְתּוֹ סְמוּכָה לְמִטְּחוֹ, וְהֵינּוּ שְׂלִימוֹד הַתּוֹרָה שְׁלוֹ יְהִי אַחֲרֵי הַתְּפִלָּה דוּקָא, הֵנָּה כֵּן הוּא גַם כְּעֲבוּדַת הַנִּשְׁמָה וְהַגּוֹף, שְׂצַרִּירָה לְהִיֹּת בְּמוֹצֵיגָה בְּנוֹנָה, וְהֵינּוּ שְׂעִינֵן זֶה שֶׁהַנִּשְׁמָה שִׁישׁ בָּהּ טַבְעַ הָעֵלִי, צַרִּיר לְפַעוּל כִּי שְׂתוֹדִי בְּאוֹפֵן דֶּהַמִּשְׁכָּה, וְהַגּוֹף שֶׁהוּא כְּטַבְעַ הַיְרִידָה, צַרִּיר לְפַעוּל בּוֹ שִׂיזִי כְּעֵלִי, הָרִי זֶה צַרִּיר לְהִיֹּת בְּמוֹצֵיגָה נְכוֹנָה⁶³.

וְכִיֹּאֵר הַעֲנִינִי

הַתְּפַעְלוּת, מִצַּד הַנִּשְׁמָה, אֲבָל לְאַחֲרֵי כֵן, וְלַפְעַמִּים אֵפִילוֹ בְּשַׁעַת הַדְּבָר הוּא, לְפִי שֶׁהַתְּפַעְלוּת הִיא מִצַּד הַנִּשְׁמָה, וְאִין זֶה שִׂיזִי אֶל הַגּוֹף, וְלִכְּנָן כֹּאשֶׁר הַגּוֹף מִתּוֹאֵדוֹ, אִין הַנִּשְׁמָה מִתְּגַבְּרַת עַל זֶה, וְכַפֵּרֶט אֵם הִיא נִשְׁמָה נַעֲלִית בִּיחּוּר, וְהַגּוֹף הוּא גַם בִּיחּוּר, אִזִּי אֲפִשֶׁר שְׂלָא תְּהִי הַחֲתוּבוֹת הַנִּשְׁמָה עִם הַגּוֹף. וְמוֹבָן שְׂאִין זֶה כְּפִי הַכוֹנוֹה, שֶׁהָרִי הַכוֹנוֹה הִיא לְפַעוּל שֶׁהַנִּשְׁמָה תְּהִי בְּהַמְשַׁכָּה וְיִרְיֵדָה (הַיֶּפֶךְ טַבְעָה), וְכַאשֶׁר הַנִּשְׁמָה אֵינָה שִׂיכַת אֶל הַגּוֹף, אִין זֶה כְּפִי הַכוֹנוֹה. וְכַמְרִי⁶⁴ כֹּאשֶׁר הַנִּשְׁמָה הִיא נַעֲלִית בִּיחּוּר וְגַם הַגּוֹף הוּא דֶק בִּיחּוּר, דְּלִכְאוּרָה הָרִי זֶה אוֹפֵן נַעֲלָה בִּיחּוּר, הֵנָּה כְּאִמְתָּה גַם זֶה, אִינָה מִזִּיגָה נְכוֹנָה, דְּכִין שֶׁהַגּוֹף הוּא דֶק בִּיחּוּר, הִיִּה נִמְשָׁךְ לְאַלְקוּת מִצַּד עֲצָמוֹ וְלֹא מִצַּד בְּנִשְׁמָתָה, וְהֵינּוּ שְׂאִינוֹ צַרִּיר לְעֲבוּדַת הַנִּשְׁמָה שְׂתַפְעַל בּוֹ הַמִּשְׁכָּה לְאַלְקוּת, דְּלִהִיֹּתוֹ גּוֹף דֶק (וְהַנִּשְׁמָה הִיא גְבוּדָה), אִינוֹ צַרִּיר לְעֲבוּדָה כְּלָל, וְנַעֲשֶׂה בּוֹ מִיִּד רְצוּא לְאַלְקוּת, וְנִבְנָה כֹּאשֶׁר הַגּוֹף הוּא גַם אִזִּי צַרִּיר לְעֲבוּדַת הַנִּשְׁמָה שְׂתַפְעַל בּוֹ שִׂיזִי, נִמְשָׁךְ לְאַלְקוּת, וְהֵינּוּ עִיִּי הַחֲתוּבוֹת פְּנִימִית שְׂפּוּעַלַת בְּגוֹף שִׂיזִי נִמְשָׁךְ לְאַלְקוּת. אֲבָל כֹּאשֶׁר הַגּוֹף

61 שבת י"ד, א. לג. ב.
 62 ברכות ה. ב. וראה לקי"ת ברכה צו, הנ"ל שם ע' תקצ"ט ואילן.
 64 בבבא לקמן — ראה המשך הב"ע ע' תרי ואילן. ע' תריג ואילן.

וְרֹאֵם עַר אִזִּי אוֹן וְוֹאוֹ אִזִּי זִיין אָרֶט, לִכְּנָן אוֹמְרִים מִמְּקוֹמוֹ סַתְּמִי⁶⁵, וְכִיִּין שִׂיזִירֵים שְׂהוּא דְּבַר מוֹפְלָא שְׂאִין בּוֹ הַגְּבּוּלוֹת דְּמַעְלָה וּמַטָּה, וְיִכּוֹל לְהִיֹּת נִמְשָׁךְ גַם לְמַטָּה, לִכְּנָן אוֹמְרִים בְּרוּךְ הוּיִי מִמְּקוֹמוֹ, שִׂיזִימְשָׁךְ לְמַטָּה⁶⁶. וְכֵן הוּא גַם כְּעֲבוּדָה, שְׂאִינוֹ מְשִׁיג כְּלוֹם אֲבָל יָרַע שִׂישְׁנוּ דְּבַר מוֹפְלָא כּוֹ. וְלְאַחֲרֵי הָעֲבוּדָה דְּבִרְכוֹת ק"ש כֹּאֵה הָעֲבוּדָה דְּק"ש דֶּהַהִשְׁגָּה שְׂבַבְכּוֹת ק"ש, הִיא בְּשׂוֹרֶשׁ נְהִיב⁶⁷, וְכִיִּיִשׁ הִיא הַהִשְׁגָּה כְּשׂוֹרֶשׁ הַנְּהִיב, דְּוִדּוֹ שְׂמַע יִשְׂרָאֵל⁶⁸, שְׂמַע מִלְּשׁוֹן הַחֲתוּבוֹת⁶⁹, וְהַחֲתוּבוֹת הִיא בִּישְׂרָאֵל, דְּהֵינּוּ שׂוֹרֶשׁ הַנֶּפֶשׁ הָאֵלֶּקִי. אֲמֻנָם, כֵּל זֶה הוּיִיעַ שְׂל הַשְּׂגָה כְּלָבָד, אִם שְׂכַל אֲנוּשִׁי אוֹ שְׂכַל אֵלֶקִי, יוֹבְנִפְשׁוֹת הוּא, הַשְּׂגָה דְּנִה"ב אוֹ הַהִשְׁגָּה דְּנִפְה"א, אֲבָל זֶה רֶק הַבִּיטוּל דֶּהַשְּׂגָה, שֶׁהוּא בִּיטוּל הִישׁ. וְכֵל זֶה הוּא בְּהַשְׂלִיבוֹת הַסּוּלָם קוֹדֵם שְׂמַגִּיעַ לְבַחֲרֵי רֵאשִׁי מַגִּיעַ הַשְּׂמִימָה, וְאַחֲרֵי כֵן בֵּא הַעֲנִינִי דְּשְׂמוֹרֵעַ, שְׂעוֹמֵד כְּעֲבָדָא קַמִּי מְרִיב⁷⁰, שְׂהוּיִיעַ בִּיטוּל בְּמִצִּיאוֹת, וְהֵינּוּ, דְּכֶשֶׁם שְׂעִינֵן הַתְּפִלָּה, הוּא שְׂעִינֵי נַעֲשִׂית הַהִמְשַׁכָּה בְּגִשְׂמִילָתָהּ, וְכַמְרִי בְּבִרְכַת רוֹפָא חוֹלִים וּמְבַרְךְ הַשְּׂנִיִּים. כְּמוֹכֵן הוּא כְּעֲבוּדָה דְּעִינֵי הַתְּפִלָּה, וְכַמְרִי הוּא שְׂנִשְׁתַּנְּד מִצִּיאוֹתוֹ, שְׂהוּיִיעַ הַבִּיטוּל כְּמִצִּיאוֹת, אֲמֻנָם בְּאִמְתָּה, הֵנָּה גַם הַבִּיטוּל כְּמִצִּיאוֹת דְּשְׂמוֹרֵעַ, אִינוֹ בִּיטוּל עֲצָמִי, דְּכִין שְׂמַגִּיעַ לְבִיטוּל זֶה עִיִּי הַקְּדוּמָת הַמְדִּירִיגוֹת שְׂלַפְנִי, שֶׁהֵם כְּאוֹפֵן שֶׁל הַשְּׂגָה, הָרִי מוֹבָן שְׂאִין זֶה בִּיטוּל עֲצָמִי, וְכַמְשַׁנְּד לְדְּכִין שְׂעֲבוּדַת הַתְּפִלָּה הִיא מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, וְהֵנָּה, גַם בְּמִדְרִיגָה הַיְוֹת נַעֲלִית, הִיִּה בְּכַחֲרֵי בִיטוּל הִישׁ כְּלָבָד וְלִכְּנָן, הֵנָּה גַם לְאַחֲרֵי שְׂמוֹרֵעַ צִיִּי נַפְלֵת אֲפִים, שֶׁהוּא בִּיטוּל עֲצָמִי, שְׂמַקִּיף אַח הַרֹאֵשׁ וְהַרְגַל כְּשׂוֹה, כְּמוֹ הַבִּיטוּל דְּמוּדָה אֲנִין.

וְכִיֹּאֵר טַעַם הַדְּבָר שִׂישְׁנָם בִּי דַרְכֵי עֲבוּדָה

וְתוֹרָה וְתַפְלָה, מִלְּמַעְלָמִיט וּמִלְּמַטְלָמִיט, הוּא, לְפִי שְׂעִינֵן הָעֲבוּדָה נִיתֵן לְאִדָם שֶׁהוּא כְּטַבְעַ הָעֵלִי, דְּרוּחַ הָאִדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה⁷¹, וְהַגּוֹף הוּא כְּטַבְעַ הַיְרִידָה, דְּרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיְוֹרֶדֶת הִיא לְמַטָּה, וְתַכְלִית הַכוֹנוֹה הִיא שִׂיזִי.

51 ראה גם תניא פ"ט (ט"ט, כ).
 52 ראה לקי"ת שה"ש ה', ב. ובכ"מ.
 53 ראה לקי"ת יקרא ב. ב. שם, ד.
 54 ואתחנן ו' ד.
 55 ראה תו"א בראשית א, א. לקי"ת נשא שבתו"א — תני"ח (ע' ב).
 56 שבת י"ד, א.
 57 ראה שער תשובה לאדמו"ר האמצעי ח"א מד, א ואילן.
 58 ראה סה"מ תני"ג ע' רלה. הגהות כ"ק אדמו"ר מהר"ש"ב נ"ע לד"ה פתח אליהו שבתו"א — תני"ח (ע' ב).
 59 בבבא לקמן — ראה י"ח כי תצא תר"ע (המשך תערי"ב שם ע' תר"ח ואילן).
 60 קהלת ג, כא.

וְכִיֹּאֵר הַעֲנִינִי
 וְכִיֹּאֵר הַעֲנִינִי
 וְכִיֹּאֵר הַעֲנִינִי

בכל ועבודת חודש אלול בפרט היא מלמטה למעלה, (מ"מ, בכדי שתהי
 העבודה כדבעי, צ"ל מציגת הנשמה והגוף מציגה נכונה, ומציגה זו באה
 מלמעלה, כנ"ל. וזהו אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים, שכדי שתהי
 העבודה דאני לדודי ודודי לי שהיא עבודת התשובה כדבעי, ה"ז ע"י
 הרועה בשושנים, שהיא המציגה הנכונה שבאה מלמעלה, שהיא הנתנת
 כח לעבודה דאני לדודי ודודי לי.

הוא דק, הנה אף שגם אז צריך להתעוררות מהנשמה, הרי זה התעוררות
 בלבד מהנשמה, ובאה ע"י התכונות כללית ובודד מקיף, ואילו העבודה
 עצמה היא עבודת הגוף מצד עצמו, והיינו, שלהיותו גוף דק, ה"ה רואה
 אלקות גם כעניני עולם, כמו השגחה פרטית, ואין זו עבודה שמצד הנשמה,
 ובמילא אין זה כפי הכוונה, שהרי הכוונה היא שהנשמה תפעל בגוף היפה
 וטבעו, שהגוף שהוא בטבע הירידה, תפעל בו הנשמה שיזמשך לאלקות
 היפה טבעו, אבל כאשר הנשמה היא גבוהה והגוף הוא דק, אזי הנשמה רק
 מעוררת את הגוף שיומשך בטבעו לאלקות, ולכן אין זה כפי הכוונה.
 וכמו"כ כאשר הנשמה היא נמוכה והגוף הוא גם, שאז אין הנשמה יכולה
 לפעול בגוף ענין העלי. היפה טבעו. וכמו פחילות ושמים שאין מדליקין
 בהם בשבת⁶⁶, אם מפני שאינם כלים ונשרפים כהאור, או להיפך, מפני
 שהפתילה כלה ונשרפת לגמרי בהאור. [נמוזה מוכן שהנשמה והגוף צריכים
 להיות במציגה נכונה, היינו שהנשמה תהי לפי ערך הגוף. ומציגה זו נעשית
 מלמעלה. וכמו בעקבתא דמשיחא, שתנשמות הן נמוכות ביותר, נשמות
 דכחי עקביים, אזי הגופים הם בדרקות יותר (איידעלער), כדי שהנשמה
 והגוף יהיו בערך זל"ז. ועי"ז תוכל להיות עבודת האדם לחבר עבודת
 הנשמה עם הגוף, לפעול בכל אחד מהם היפה טבעו, כנ"ל.

⁶⁵ (ה) **והנה** כשם שהוא בכללות העבודה, כן הוא גם בעבודת התשובה⁶⁶,
 דאף שכללות ענין התשובה הוא יציאה מגדר הכלים, מ"מ,
 צ"ל באופן שיהי שייך אל הגשמיות. והיינו שכאשר ההתכונות
 התשובה, היא באופן שמרגיש שהענינים הגשמיים (וכפרט ענינים
 הפכיים) הם מניעה לקיום התומ"צ, הנה דרך העבודה, אינה באופן של
 כניחה מדברים הגשמיים, אלא לפעול בדברים הגשמיים גופא, שלא יהיו
 מניעה לתומ"צ. [במ"כ, כאשר מרגיש את הטוב דאלקות, אין זה באופן
 שנעשה אצלו תנועה של רצוא כו', אלא שבגשמיות גופא ירגיש את
 האלקות כו' וככדי שתהי עבודת התשובה כדבעי, שלא יהי בכחי רצוא
 מן הדברים הגשמיים, אלא שירגיש את האלקות שבהם, ה"ז ע"י מציגה
 נכונה דנשמה וגוף, שיהיו בערך זה לזה ובהתחברות זה עם זה, כנ"ל.

⁶⁶ (ו) **וזהו** אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים, דענין הרועה בשושנים
 הוא הנתנת כח מלמעלה, והיינו, דעם היות שעבודת התשובה

(66) שבת כא, א. רואה סה"מ תרצ"ב ע' (66) ראה המשך הנ"ל ס"ע תרג ואילן.
 קי"ח. ס"ע תרי"ד ואילן.